

Hydroponie ze střechy TUL míří do zoo: Saláty krmí plazy i primáty

18.7.2025 - Adam Pluhař | Technická univerzita v Liberci

Projekt „Salát na střeše“ chtěl ukázat, jak lze využít městské prostory - například střechy budov - pro udržitelné zemědělství a jak v létě rozpálené střechy ochlazovat. Psali jsme.

Zoo Liberec se rozhodla myšlenku hydroponického pěstování převzít a přizpůsobit ji svým potřebám. Od naší univerzity získala po ukončeném výzkumu Terezy Nalezené dva hydroponické stojany o celkové kapacitě 400 pěstebních slotů. Umístila je do návštěvnické části svého areálu - na louku za hlavní vchod do zoo a do dětského koutku. Obě zařízení by mohla zahradě vyprodukovat až 500 salátů měsíčně.

Čerstvě sklizené rostliny se pak stanou součástí krmné dávky pro celou řadu chovaných zvířat. „Ročně spotřebujeme více než dvaadvacet tisíc kusů různých druhů salátů pro krmení plazů, malých savců, primátů i kopytníků,“ říká zooložka a specialista výživy Petra Bolechová.

„Saláty a jiné ‚zelené krmení‘ se mimo jiné předkládá i plazům choulolistivým na obsah dusitanů, dusičnanů a jiných látek, které může průmyslově produkovaná zelenina obsahovat ve větším množství. Vlastní hydroponické pěstování, kde víme, jaké látky a v jakém množství do pěstebního systému přidáváme, je jistotou produkce krmivové základny i pro nejchoulolistivější druhy zvířat,“ dodává veterinář a ředitel zoo David Nejedlo.

Hydroponie představuje moderní způsob pěstování rostlin bez půdy, kdy kořeny čerpají živiny z vodního roztoku. Systém je efektivní a šetrný k životnímu prostředí, ale také umožňuje pěstování na místech, kde by běžné zemědělství nebylo možné. „Od této aktivity si slibujeme nejen větší soběstačnost, ale také by měla sloužit jako vzdělávací pomůcka a inspirace pro návštěvníky, jak lze inovativní technologie využít v praxi - a to nejen v péči o zvířata, ale i v širším městském kontextu,“ říká ředitel zoo David Nejedlo.

„Je to výborný způsob, jak hydroponii přiblížit velkému počtu lidí,“ kvituje nejnovější počín liberecké zoo Tereza Nalezená a dodává: *„Na stojanech je vidět, že se opravdu dá ozelenit každý kus místa nejen na střechách, ale třeba i ve vnitroblocích. A po takových malých krůčcích můžeme jít nejen naproti trendu městského zemědělství, ale i adaptace měst na změnu klimatu. Stojany mohou mít jednotlivci, restaurace nebo velké firmy,“* zmiňuje Tereza Nalezená. Hydroponické pěstování se už rozbíhá například i na střeše haly v liberecké průmyslové zóně.

„Jedná se o vynikající příklad spolupráce zoologické zahrady s Technickou univerzitou. I v tomto případě jde o využitelnou technologii v rámci zahrady, kdy si zoo může část zeleniny vypěstovat a nemusí ji nakupovat. Samozřejmě neobstará veškerou potřebu. Navíc, zahradu navštíví statisíce lidí, vznikne tak možnost tuto metodu hydroponického pěstování zeleniny propagovat,“ oceňuje spolupráci Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu a cestovní ruch Libereckého kraje.

Zoo Liberec se do alternativních způsobů zemědělství zapojila již v minulosti, kdy ve své Jedlé zahradě spojila pěstování zeleniny s chovem ryb a prezentovala tím systém a myšlenky akvaponie. Oba tyto ekologické způsoby pěstování rostlin pak zahrada plánuje využít i v novém velkém pěstebním zázemí, které vznikne v Údolí ohrožené divočiny.

Adam Pluhař

s využitím tiskové zprávy Zoo Liberec

<https://tuni.tul.cz/a/hydroponie-ze-strechy-tul-miri-do-zoo-salaty-krmi-plazy-i-primaty-162410.html>